

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Tertius. Quare contemplator à summis per medios ad infimos
vsque operandi modos dilabatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

lis, & terreni amoris, auferatque omnem stannum pulchritudinis exterioris apparentiæ, & præcedentium amorum: quibus athleta spiritualis quandoque calefactus dicebat, viuo *a* ego iam non ego, viuit verò in me Christus: verè nesciens quid diceret, quamque adhuc longè abesset à regno Dei, eiusque puris operationibus, quæ in sequentibus statibus communicantur illis, qui applicant *b* cor suum, vt appropinquent Domino.

Sicut ergò nihil coinquinatum potest intrare in regnum cælorum, vt vel idè animæ in purgatorio dealbentur, & qualificentur ad claram visionem Dei: ita quoque mystici, in hoc amoris igne, ab omni eo; quod vsum fruitionis diuinæ (secundum illum modum, qui in hac vita perfectior consequi potest) obtineat, præditque; absoluuntur, depurantur, & disponuntur; vt sint vnus cum eo, qui in Trinitate vnus est. Quapropter [etiamsi *c* ea quis puritate foret præditus, qua erat quando à baptismatis fonte leuatus est, nec vnquam in peccata cecidisset, nihilominus si ad proximam vitalemque veritatem pertinere debeat, per hanc commotionem, (qua scilicet ob diuinæ præsentia, tam in supremis, quam in infimis viribus carentiam, tristitiamque, nocte, ac die sibi moriturus videtur,) & per hanc viam, cum vera resignatione gradiatur oportet: alioqui certò cer-

certiùs semper in eodem luto hærebit, deficitque.] [nihil enim est susceptiuum formæ sublimioris, nisi per aliquam dispositionem, ad illius capacitatem eleuetur.] quæ quidem hoc loco alia non est, quam efficacia gratiæ mysticæ, amorem ad modos substantijs separatis conformes, depurantis. & sic verissimè experiri licet quod [maledicta terra nostra spiritualis, sicut & corporalis, non germinet fructum sine spinis, & tribulis, nec absque dolore anima prægnans, veritatis prolem e parturiat.] ordinatè tamen hæc fieri, & non in instanti à summo ad infimum dilabi, consequenter dicemus,

Quare Contemplator à summis per medios ad infimos vsque amandi modos dilabatur.

ARTICVLVS. TERTIVS.

ADmirabilis certè est diuini amoris progressus, qui vbi deuotas animas cum filijs Israël, ex Ægypto secularis vitæ deduxerit, maximo gaudio, & omnibus amoris bonis in prioribus statibus repleuerit; tandem promissionis terræ, ac statui vniõnis vicinas, miris, & alijs, atque alijs modis, tentationibusq; exagitari permittit. quarum quidem [prima est subtractio, *f* & inopia deuotionis; subtracto autem tam singulari refugio, homo quodammodo

a Gal. 2. b Ierem. 30. c Taul. in fest. Visit. Mar. ser. 1. d S. Thom. l. 3. cont. Gent. c. 53. d Gers. Theol. myst. pract. 6. e Vt etiam hic a 4. f S. Bonau. de 4. Proseff. Relig. c. 2. l. 2.

dammodo inermis, expositus est hostibus tentationum; & ideo pauidus efficitur, & pusillanimis. Ex hoc *a* sequitur alia tentatio, scilicet fastidij, qua fastidit homo omne bonum, tædet eum orare, legere, meditari, tædet eum audire bona, vel loqui, vel operari, vel interesse diuinis, etiam quæ sine graui labore posset facere; Hæc tentatio fastidij, dum non habet in spiritualibus delectationem, & in carnalibus consolari renuit, sic nunquam inueniens refugium, malo mœrore consumitur. dein sequitur alia *b* tentatio grauis impatientiæ contra Deum, quare tam durus, & immisericors sit tribulato, quare tam parcus in dando gratiam egeno, & tam anxie petenti, & tam importunè pulsanti? & hæc tentatio quandoque tam valida est, quod quasi insanit homo, & palpitat ex vehementi mœrore, quia ibi non inuenit solatium, quod deberet ei esse vnicum refugium scilicet in oratione, & in tanta supplicatione, cælum quasi æneum sentitur; & cætera. acerbissimæ insuper *c* tentationes videntur, hæsitatio in fide Catholica, & desperatio de Dei misericordia, & spiritus blasphemix contra Deum, & Sanctos, & tentatio inferendi sibi manus, & se perimendi, & quædam perplexitas querulosæ conscientix, medicinale consilium non admittendi, & cætera.] [exiens igitur homo iste, *d* miserum, ac desola-

tum sese conspicit. Hic iam omnis amoris æstus, impetus & impatientia mitescit, & refrigescit, ac feruens æstus, transit in autumnum, & opes omnes in ingentem inopiam commutantur. Tum verò ex quadam erga seipsum commiseratione, querulas reddit voces, quoniam amoris æstus, compunctio, laus & gratiarum actio iucunda abesserint, vbinam consolatione interna, intimo gaudio, & gustu sensibili destitutus sit, & qui tandem validus amoris æstus, & dona omnia vnquam percepta, ita penitus extincta sint. Nec secus iam cum illo agitur, quam cum homine erudito; sed qui postea scientiam, & operam omnem perdidit. Interim sæpenumerò, ob huiusmodi iacturam natura perturbatur, & dolet, quandoque autem Dei permisso, homo sic desolatus, insuper terrenis spoliatur rebus, aut amicis, & cognatis, & à creaturis omnibus derelinquitur; & quidquid habet sanctitatis in obliuionem abit, ac nihil penditur: totamque vitam, & omnes eius actus in peiorem partem homines interpretantur, contemnitur item, & despicitur ab ijs omnibus, quibuscum viuit. interdum quoque diuersorum generum morbis corripitur, aut tentationibus corporalibus, vel quod omnium grauissimum est, spiritualibus fatigatur. sub hac igitur tanta paupertate constitutus iam casum vereri incipit, & quadam pulsatur diffidentia: qui est extremus, &

R r 2

vlti-

a Ibidem cap. 2. *b* Ibidem cap. 2. *c* Ibidem cap. 2. *d* Rosbroch. de om. spir. Nupt. lib. 2. cap. 29.

ultimus terminus, in quo, citra desperationem, in gratia persistere quis possit.] [habent insuper a istiusmodi homines curas, & angustias multas in hac vita, adeò vt sæpè ignorent, quò se, præ huiuscemodi mœroribus vertere debeant, & nudæ duntaxat fidei, spei, charitati, in obscura quadam caligine innituntur. cumque maius adhuc studium, & conatum adhibent, multò adhuc intus aridiores, & lapide duriores efficiuntur: ita vt nonnunquam vix ferant patienter, & magis magisque animo deijciantur, excrucienturque. videtur autem illis non posse se non offendere Deum, vel per impatientiam, vel per desperationem, vel animi gravitatem, seu mœrorem. id verò dolent ex animo, cum odio habeant omnem iniquitatem. & cætera. Vellent etiam, & percuperent ex animo vitia sua extirpare, ac vincere, & exercere virtutes; sed non possunt. quod ipsum, & huius similia, tantos interdum dolores, curas, angustias intus eis parit, vt sibi infernales pœnas pati videantur. id verò ex ingenti cordis ipsorum erga Deum amore, & fidelitate eis accidit, tametsi id ipsi de se ignorent. vndè omnium, quos mundus habet se sceleratissimos reputant, cum tamen coram Deo purissimi sint.]

Hiscæ porrò, alijsque medijs, cum à summis per medios ad infimos quos-

que, & operandi modos, ac tolerantias spirituales studiosi deijciantur: reliquum est dicere, quare hoc ipsum fiat. Cum itaque modus naturalis cognoscendi fiat per discursum, quo ex magis notis minus sibi nota, animus colligit, idque vsu sensuum, & conuersione ad phantasmata: ac insuper obiectiuè cum Diuinis rebus agat, vt potè à se distinctis, amoris interim appetitu in præcedentibus statibus excitato; ex nunc & impolterum amoris perfectioris progressu ad Deum secundum quod quid est, seu essentialiter cognoscendum, & sub ratione omnis Boni amandum impellitur, perfectiorique modo operandi, diuinam quidditatem obtinere satagit, summoque studio contendit, vt loco conuersionis ad phantasmata, succedant diuinæ essentia similitudines, omnia inferiora excedentes, & loco discursus, ac multipliciter, simplex intelligentia, quæ sub vno diuini luminis radio, inferiora sublimius contineat.

Eapropter spiritualis structura hucusque ædificata, & in sublime contemplationis erecta, tanquam insufficiens, & sensibili, ac instabili amore fulta, prius destruenda, deinde in templum sanctum reædificanda est, super solidum diuini amoris fundamentum; vt quando venerint flumina, & flauerint venti tentationum, & fragilitatum huius vitæ, nihil separet certantes

a Taul. serm. vnic. in festo plurim. Martyr.

certantes à charitate Christi, utque [in omnibus & per omnia purgati, & omnium rerum saporibus, & suauitates excellenti modo possint degustare;] secundum quod omnia quæ existunt in prima veritate, sunt bona valde. & idè à summo tandem quisque suo, siue quando aliquot annorum spatio, sua ut poterit melius peregerit; paulatim non sine admiratione, & dolore pauescit ac deficit. superueniens enim amoris perfectio, tanquam qui ruinofam domum destruit, à tecto, & summitate incipit soluere vetustatem, & quidquid sublime videbatur; vile, & infimum adhuc esse, demonstrat. vndè licet exaltaueris ut *b* aquila nidum tuum, indè detrahā te, dicit Dominus.

Atque ita [Deus amatoriam quadam altercatione, plerumque se denegans, ostensa conferre dissimulat, ita quod anima concupitam affectionem adimplere non valet, quia nec se totam dare potest, nec Deum totum accipere; sed quantum plus dat, & accipit, tantò plus dare, & accipere desiderat. hinc etiam in se nimium inquietatur, & amoris impatientiam patitur, quia nec Deum potest deserere, nec ad votum acquirere, nec profundare, nec indagare, nec comprehendere. Et idè varias eius temperates, quas illo tempore patitur, nec lingua valet dicere, nec calamus exprimere. Nam amor facit amantem nunc calidum, nunc frigidum; nunc pauidum, nunc audacem; nunc letum, nunc

tristem; nunc timidum, nunc sperantem; nunc confidentem, nunc desperantem; nunc ridentem, nunc lamentantem; nunc orantem, nunc laudantem: & innumerabilia sunt, quæ his contingunt, qui in amoris huius impatientia viuunt.] vndè & contemplator animaduertens deficientiam, quibusuis tandem modis contendit, huic defectui sese opponere, & ordinaria interioritatis dilatatione, vel eleuatione procedere, ac crescere. Verùm in reali praxi omnia in vanum; dicendo enim sapiens efficiar; sapientiam prælibatam magis aduertit à se recedere, & pro ut contemplationis pulchritudo recedit; sic quoque eius vestigia, & operandi auxilia, tam suprema quam media, & infima, disparent: quousque tandem ex communi erga Deum se habendi ratione, per actus resignationis, & obliuionis præteritorum exercitiorum discat; quod perditio, & mors dixerunt, *d* auribus nostris audiuius famam eius. qua etiam mediante paulatim experientia intelligit, palmitem amoris diuini purgandum, ut fructum plus afferat: Tum demum subsequutura [deuotissima & e utilissima vita, quæ secundum modum, & rationem exerceri potest. Nam tota vita eius est dare seu offerre quidquid est, habet, aut præualet, & à Deo exigere quidquid eius infinitam magnificentiam misero peccatori dare condecet; se penitus per affectum, & etiam effectum, iuxta status sui conditionem,

Rr 3

a Ioan à crude obscuro noct. l. 2. c. 9. *b* Ierem. 49. *c* Harph. l. 3. p. 4. cap. 27. *d* Iob. 28.
e Harph. l. 1. d.

ditionem, dilecto conformare in omnibus virtutibus, & virtuosis actibus secundum eius humanitatem: & denique quotidianis vigorosissimis, & violentissimis quibusdam aspirationibus se dilecto, secundum eius diuinitatem totaliter pro posse conuire.] porro quam necessaria sit hæc priuatio ad modum operandi supernaturaliter, consequenter dicemus,

In hac priuatione omnes ad supernaturales modos operandi disponendos concurrere, siue amoris, siue ariditatis via processerint.

ARTICVLVS QVARTVS.

QUOT capita tot sententiæ, non tam in theoria, quam in praxi videre est; interea dum status incipientium, & proficientium in mysticis exercitationibus teruntur; euincit hoc admiranda illarum viarum, sequelarum, procedendique modorum diuersitas: quidam enim à speculatione creaturarum, quidam verò ad studio mortificationis, aut virtutis, alij à meditatione Passionis Domini, nonnulli ab aspirationis facilitate, & affectu, interiorem recollectionem auspiciantur; obtingit aliquibus vel in initio, amicabilem introuersio primæ præsentia Dei, alij in statu contemplationis, & proficientium vix horum quidquam obtinent: frequenter etiam in praxi contingit, vt ex contemplationis statu, ad explicitum aut

meditationis, aut aspirationis exercitium quis relabatur, paucioribus autem conceditur vt ordinatè, & consequenter omnes, & singulos status, dispositiones, & operationes, (notabiliores saltem) in amorosa fruitione percurrant. strenuis itaq; Christi amatoribus transcendendum est per ignem, & aquam, priusquam educantur in refrigerium; dum igne amoris diuini consumpti, & aqua desolationis abluti, disponuntur in hac rigida spiritus diuini carentia, in vnitatem doni operandi supernaturaliter, & conformiter substantialijs separatis.

Interea verò dum hæc fiunt, & athleta spiritualis à sensibilitate ablaçtatur ad cibum solidum; vult Pater familias b vtraque crescere, & zizania scilicet, & triticum; proprium, & diuinum amorem; ne fortè ante messem, & tempus maturitatis, si nimio rigore, & perfectione, infirma elementa examinassent, simul quoque triticum, & solatium pio animo necessarium, eradicatum fuisset: vndè facilè defecissent qui de domo Patris, & cognationis suæ, (in via perfectionis Christum insequentes) egressi essent. ideò etiam [cum Dominus c omnem sollicitudinem à Discipulorum cordibus eiecerit, & ostensione signorum armauerit, atque ab omnibus negotijs sæcularibus alienatos, & ab omni temporalium rerum cura liberatos, ferreos quodammodo, atque adamantinos fecerit; tum denique euentura illis aduersa prædicit, scil.

passio.

a Vt latius i. p. decis. 9. b Matth. 13. c Chrysof. hom. 34. in Matth.